

Nr 621

Av herr **Jacobsson, Gösta**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 68, med förslag till lag om semester, m. m.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 68 med förslag till lag om semester, m. m., får jag anföra följande.

Det av 1960 års semesterkommitté utarbetade betänkandet, på vilket propositionen bygger, utgick från den i utredningsuppdraget givna förutsättningen, att den lagstadgade semestern i en nära framtid skulle förlängas från tre veckor till fyra veckor. Däremot prövades icke lämpligheten av reformen såsom sådan. Någon utredning rörande de samhällsekonomiska verkningarna av reformen har sålunda icke företagits. Den föreslagna ökningen av den lagstadgade semestern med ytterligare en vecka har över huvud taget icke satts in i ett större ekonomiskt perspektiv. Någon beräkning har icke gjorts av det eventuella produktionsbortfall som kan komma att uppstå. Ej heller har någon bedömning gjorts rörande reformens konsekvenser för det svenska näringslivets relativa konkurrensläge i förhållande till utlandet, där lagstadgad fyraveckorssemester f. n. icke föreligger och veterligen ej heller övervägs i något land. Känt är att vårt lands kostnadsläge internationellt sett ligger högre än motsvarande kostnadsläge i flertalet andra länder; våra lönekostnader hör till de högsta i Europa. Vissa näringsgrenar har till följd härav redan nu att kämpa med svårigheter. Angivna förhållanden hade motiverat att frågan om semesterns längd satts in i ett större kostnadssammanhang under hänsynstagande till icke blott lönekostnaderna, de sociala förmånerna och anspråken på förkortad arbetstid å ena sidan utan även produktiviteten och den faktiska framstegstakten inom näringslivet å den andra. Även de successivt ökade ATP-kostnaderna borde ha tagits med i bilden.

Som långtidsutredningen framhållit i sitt under fjolåret publicerade betänkande "Svensk ekonomi 1960—1965" (SOU 1962: 10) kommer knappheten på arbetskraft att utgöra en hämsko på den industriella expansionen under de närmaste åren. Den relativt begränsade befolkningstillväxten i de yrkesverksamma åldrarna i förening med den förlängda utbildningstiden och den därigenom minskade tillströmningen till arbetsmarknaden är ett allvarligt memento i detta sammanhang. Reformen kommer att vara i någon mån ägnad öka knappheten på arbetskraft med ty åtföljande konsekvenser å arbetsmarknaden. Ovissheten rörande vårt lands möjligheter att komma med i den europeiska marknadsgemenskapen och riskerna av att landet blir ställt utanför de höjda tullmurar, som på sina håll i Europa hål-

ler på att byggas gentemot utomstående länder, utgör en ytterligare maning till försiktighet när det gäller att lägga ökade kostnadspålagor på näringslivet.

Enligt min mening borde en utredning rörande det ekonomiska utrymmet för den föreslagna ökningen av den lagstadgade semestern i vart fall föregå det slutliga riksdagsbeslutet i ärendet. Genom att en sådan utredning företogs innan definitiv ståndpunkt togs till frågan om ikraftträdandet skulle också vinnas att den ökade semestern på ett tidigare stadium kommer in som kostnadsfaktor vid löneförhandlingarna mellan arbetsmarknadens parter.

Under återopande av vad sålunda anförts yrkar jag,

att riksdagen icke måtte nu antaga det i propositionen nr 68 innefattade förslaget till lag om utökning av den lagstadgade semestern från tre till fyra veckor med ikraftträdande den 1 juli 1963, utan att riksdagen måtte inskränka sig till att fatta principbeslut i ärendet innefattande jämväl beslut om skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan att de ekonomiska konsekvenserna måtte närmare klarläggas, innan statsmakterna fattar slutgiltigt beslut rörande frågan om tidpunkten för reformens ikraftträdande.

Stockholm den 26 mars 1963

Gösta Jacobsson